

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsexamen

i

Kongsbergs Middelskole

1882.

INDHOLD:

Skoleefterretninger ved Rektor.

Kongsberg.

Trykt af N. Erlandsen.

1882.

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsexamen

i

Kongsbergs Middelskole.

1882.

INDHOLD:

Skoleefterretninger ved Rektor.

Kongsberg.
Trykt af N. Erlandsen.
1882.

Skoleefterretninger.

1880—1882.

Middelskolens Afgangsexamen.

Til Middelskolens Afgangsexamen i 1880 fremstillede sig 5 Disciple, 3 paa Latinlinien og 2 paa Engelsklinien, og i 1881 6, alle paa Engelsklinien. Samtlige bestode Examen, nemlig:

1880. Latinlinien:

1. Kristofer Hansteen med Hovedkarakter: Meget godt 2.
2. Johan E. Mejdell —:— Meget godt 2.14.
3. Andreas Sahlgaard —:— Meget godt 2.43.

Engelsklinien:

4. Emil Sofus Olsen med Hovedkarakter: Meget godt 1.69.
5. Gregar Flaata —:— Godt 2.84.

De underkastede sig alle Examen i Fransk og Disciplene paa Engelsklinien tillige i den valgfrie Del af Naturkundskab.

1881. Engelsklinien:

1. Ludvig Larsen med Hovedkarakter: Meget godt 1.97.
2. Hans Hansen —:— Godt 2.57.
3. Andreas Lundteigen —:— Godt 2.75.
4. Ludvig Foss —:— Godt 3.07.
5. Fredrik Bruun —:— Godt 2.80.
6. Vilhelm Hansen —:— Godt 2.88.

De 5 af disse underkastede sig Examen i Fransk og 2 tillige i valgfri Fysik.

I 1880 fremstillede sig til denne Examen ved Kongsbergs Skole 6 Privatister, alle paa Engelsklinien. De bestode den med følgende Udfald, nemlig:

Med Mathematik i samme Omfang, som for Skolens egne Disciple:

1. Alfild Foss med Hovedkarakter: Meget godt 1.93.
2. Elisabeth Lange —:— Meget godt 2.04,
og med Indskrækning i de mathematiske Fag i
Henhold til Lov af 15de Juni 1878:
3. Evine Andersen med Hovedkarakter: Meget godt 1.67.
4. Elise Andersen —:— Meget godt 2.36.
5. Jakobine Duus —:— Meget godt 1.63.
6. Karen Holm —.— Meget godt 2.37.

af hvilke 3 underkastede sig Examen i Fransk.

I 1881 fremstillede sig 1 Privatist:

Augusta Mejdell, der underkastede sig Examen paa Engelsklinien uden Indskrækning i Mathematik og bestod den med Hovedkarakter: Meget godt 2.50.

I begge Aar blev Opgaverne i de skriftlige Fag og i 1881 tillige i Tegning Skolen tilsendte fra Departementet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Som Cencorer i Religion fungerede i 1880 Cand. theol. O. Jensen og i 1881 Sognepræst Duus; Hyttemester Stalsberg havde den Velvillie ogsaa i disse Aar at være Censor i Naturkundskab. De øvrige Censorer vare valgte blandt Skolens Lærere.

De Disciple, der i 1880 bestod Skolens Afgangsexamen, gik alle over til Latin- eller Realgymnasier i

Kristiania, og af de 6, som bestod den i 1881, blev de 3 optagne i forskellige Realgymnasier og 1 i Handelsegymnasiet sammesteds.

Skolens Forstanderskab.

Istedetfor Oberstlt. Landmark, som i 1880 var afgaaet ved Døden, blev i Formænds- og Repræsentanters Møde i December samme Aar indvalgt i Skolens Forstanderskab Direktør ved Kongsbergs Vaabenfabrik O. Krag.

For Tiden bestaar Forstanderskabet foruden af Byens Magistrat og Rektor tillige af Postmester Hanssøn, gjenvalgt den 30te Decbr. 1879, samt af Direktøerne Krag og Andresen, gjenvalgte i Møde af Formænd og Repræsentanter den 30te Decbr. 1881. — Rektor er fremdeles Forstanderskabets valgte Formand.

Skolens Lærere.

Under Adjunkt Lassens Fraværelse for at fungere som Censor ved Examen artium 1880 var som Vikar i hans Sted antaget Stud. philol. F. Fabritius.

I Januar 1881 blev Adjunkt Lassen naadigst udnævnt til Adjunkt ved Krisiania Kathedralskole. Han vedblev imidlertid efter dertil erhvervet Tilladelse i sin Lærervirksomhed ved Kongsbergs Skole indtil Skoleaarets Udgang.

Adjunkt Lassen havde i henved 6 Aar arbeidet i denne Skoles Tjeneste. Han havde i høi Grad vundet al-

mindelig Anerkjendelse som den dygtige og begavede Lærer og Skolemand og blev omfattet med stor Agtelse og Hengivenhed af sine Disciple. Herom modtog han ved sin Fratrædelse meget hædrende Vidnesbyrd.

Ved Udgangen af samme Skoleaar fratraadte Klasselærer Cand. theol. Aksel Andersen efter egen Opsigelse sin Lærerstilling ved Skolen, efter at han havde været ansat i den i noget over et Aars Tid.

I det ledige Adjunktembede blev ved Kronprinsregentens Resolution af 28de Mai 1881 naadigst udnævnt Cand. mag. Georg Olaus Greve. Han har Juni 1874 med Karakteren Laudabilis bestaaet den ved Lov af 17de Septbr. 1845 anordnede Lærerexamen i klassisk og oldnorsk Filologi og Modersmaalets Literatur.

Under 30te Juni samme Aar blev Cand. theol. Jakob Dybvad Johnson af Kirke-Departementet antaget i den ledige Klasselærerpost. Han er theologisk Kandidat med Laudabilis fra 1879.

I de forløbne Skoleaar er et Par Sygdomsforfald indtrufne blandt Skolens Lærere.

Adjunkt Udby var syg i Oktober og det meste af November 1880, da hans Undervisning besørgedes af den antagne Vikar, Bergkandidat Hagen.

Under Adjunkt Greves Sygdomsforfald i December f. A. blev hans Undervisningstimer i en 14 Dages Tid besørgede af Student A. Eggers.

Skolens Lærer i Gymnastik og Tegning var i Oktober og November f. A. fraværende paa en Reise til Udlandet i militære Øiemed og ligeledes i Mai indevæ-

rende Aar paa en Reise i Tjenesteanliggender. Hans Forretninger ved Skolen blev i begge Tilfælde midlertidlg udført af Cand. theol. Johnson i Gymnastik og Brandinspektør Holm i Tegning.

Discipelantallet.

Ved Udgangen af Skoleaaret 1879—80 udgik af Skolen efter at have bestaaet Afgangsexamen 5 Disciple. Desuden udmeldtes af Kl. IV, E som konfirmeret og for at uddannes for praktisk Virksomhed 1 Discipel, af Kl. III paa Grund af Bortflyttelse 1 og af Kl. I efter et midlertidigt Ophold paa Stedet 1. Skolen havde saaledes tilbage af Skoleaarets Disciple . . . 47 Disciple; ved Begyndelsen af Skoleaaret 1880—81

optoges	11	—
	tilsammen	58 Disciple.

- I Decbr. 1880 udmeldtes af Skolen
- af Kl. IV, E 1 Discipel paa Grund af ringe Fremgang.
  - af Kl. III 1 Discipel midlertidigt under Forældrenes Ophold i Kristiania.
  - af Kl. I 1 Discipel strax efter Optagelsen i Skolen paa Grund af Sygdom.

I Marts 1881 af Kl. IV, E 1 Discipel midlertidigt paa Grund af Sygelighed.

Derimod blev i 1ste Kvartal sidstnævnte Aar 1 Discipel optaget i Kl. I.

Skolen havde saaledes i Slutningen af 1880—81 55 Disciple.

Af disse udgik med bestaaet Afgangsexamen 6 Disciple og desuden af Kl. V paa Grund af ringe Fremgang 3 Disciple. Ved Begyndelsen af indeværende Skoleaar 1881—82 havde Skolen saaledes tilbage fra foregaaende Aar 46 Disciple. I August f. A. optoges i Skolen de 2 midlertidig udmeldte samt 16 nye Disciple, ialt 18. Skolen begyndte saaledes Skoleaaret med 64 Disciple. I September 1881 blev paa Grund af Restance af Skolepenge udtaget af Skolen af Kl. IV, E 1 Discipel, i Decbr. f. A. af Kl. IV, L midlertidigt under Forældrenes Ophold i Kristiania 1 Discipel og af Kl. IV, E som konfirmeret og for at gaa over i Lære og Tjeneste 1 Discipel. Derimod er i Skoleaarets sidste Kvartal 1 Discipel optaget i Skolens i Kl. V, L. Skolen har saaledes ved indeværenoe Skoleaars Slutning 62 Disciple.

En Oversigt over Discipelfrekvensen i Skolen i de forløbne 2 Aar fra sidste Kvartal af Skoleaaret 1879—80 til sidste Kvartal af indeværende Skoleaar tilligemed Oplysning om Disciplenes Fordeling i Klasserne og Op-gave over Antallet af opflyttede og gjensiddende Ele-ver meddeles i følgende Tabel:

		Klasserne.									Sum
		VI.		V.		IV.		III.	II.	I.	
		Ltl.	Egl.	L.	E.	L.	E.				
1879—80	Ved Slutningen af Skoleaaret .	3	2	1	7	5	9	13	9	6	55
	Udtraadte efter Examen 1880 .	3	2	—	—	—	1	1	—	1	8
1880—81	Gjensiddende i Klasserne . . .	—	—	1	1	—	—	3	1	—	6
	Opflyttede fra lavere Klasse .	—	6	5	8	3	6	8	5	—	41
	Tilgang i Skoleaaret	—	—	—	—	1	3	—	—	8	12
	Ialt	—	6	6	9	4	9	11	6	8	59
	Afgang i Aarets Løb	—	—	—	—	—	2	1	—	1	4
	Ved Aarets Slutning	—	7	4	10	4	7	10	7	6	55
	Udtraadte efter Examen 1881 .	—	6	—	3	—	—	—	—	—	9
1881—82	Gjensiddende i Klasserne . . .	—	1	—	3	—	2	3	1	—	10
	Opflyttede fra lavere Klasse .	4	4	4	5	2	5	6	6	—	36
	Tilgang i Skoleaaret	—	—	1	—	2	2	1	1	12	19
	Ialt	4	5	5	8	4	9	10	8	12	65
	Afgang i Aarets Løb	—	—	—	—	1	2	—	—	—	3
	Ved Aarets Slutning	4	5	5	8	3	7	10	8	12	62

Undervisningen.

Ved Hjælp af de for Budgetterminen bevilgede Midler er der af Skolens Lærere i sidste Skoleaar, 1881—82, besørget 151 Undervisningstimer udenfor de til Sang- og Gymnastikundervisningen henlagte Timer. Undervisningstimernes Fordeling paa de forskjellige Fag sees af følgende

Timefordelingstabel.

	Klasse I og II.		Klasse III og IV.			Klasse V og VI.			Sum efter Fradrag for Fællestimer.	
	I.	I og II.	II.	III.	III og IV.	IV.	V.	V og VI.		VI.
Religion	—	3	—	3	—	2	2	—	2	10
Modersmaal	5*)	5	—	4	1	3	3	—	3	24
Tysk	5*)	—	5	5	—	3	3	—	3	19
Latin	—	—	—	—	—	L. 7	L. 3	L. 4	L. 3	17
Engelsk	—	—	—	—	—	E. 6	E. 2	E. 4	E. 2	14
Fransk	—	—	—	—	—	—	3	—	2	5
Historie	—	3	—	3	—	3	2	—	3	14
Geografi	—	3	—	—	3	—	1	—	1	8
Naturkundskab	—	—	2	—	2	—	1	2	1	8
Mathematiske Fag	—	4	—	2	4	2	3	3	3	21
Tegning	—	—	2	1	—	E. 1	E. 1	—	E. 1	6
Skrivning	2	3	—	2**)	—	—	—	—	—	5
	7	21	9	20	10	L. 20 E. 20	L. 20 E. 20	L. 10 E. 9	L. 20 E. 21	151

*) I første Halvaar Modersmaal, i andet Tysk.

**) Sammen med Kl. I.

Kombination mellem Klasserne bestaar fremdeles i ikke ringe Udstrækning. I 48 Timer ugentlig have Klasserne i sidste Skoleaar været kombinerede til Fællesundervisning; i de øvrige 103 Timer have de været delte og hver havt særskilt Undervisning.

Til Sang har i det sidste Skoleaar været henlagt 3 Timer og til Gymnastik siden Begyndelsen af Skoleaaret 1880—81 4 Timer ugentlig, fordelt med Halvtimer paa hver af Skolens 2 Afdelinger i disse Fag. For Sanglæreren er der Adgang til, om han finder det tjenligt, at anvende 1 af de ugentlige Sangtimer til Fællesøvelser for begge Afdelinger.

Lærefagenes Fordeling mellem Skolens Lærere

i Skoleaaret 1881—82.

Rektor:

Klasse	V og VI: Latin	10 T. ugentl.
—	III—VI: Historie	11 - —
		21 T. ugentl.

Adjunkt Udby:

Klasse	II—VI: Naturkundskab	8 T. ugentl.
—	I—VI: Mathem. Fag	21 - —
		29 T. ugentl.

hvoraf 3 Extratimer.

Adjunkt Bøhmer:

Klasse	II: Tysk	5 T. ugentl.
—	I—IV: Geografi	6 - —
—	IV samt V og VI: Engelsk	14 - —
—	V og VI: Fransk	5 - —
		30 T. ugentl.

hvoraf 2 Extratimer.

Adjunkt Greve:

Klasse	III—VI: Modersmaal	14 T. ugentl.
—	IV, V og VI: Tysk	9 - —
—	IV: Latin	7 - —

---

30 T. ugentl,

hvoraf 4 Extratimer.

Klasselærer Cand. theol. Johnson:

Klasse	I—VI: Religion	10 T. ugentl.
—	I og II: Modersmaal	10 - —
—	III: Tysk	5 - —
—	I og II: Historie	3 - —
—	V og VI: Geografi	2 - —

---

30 T. ugentl.

hvoraf 3 Extratimer.

Artilleri-Løitnant Lund:

Klasserne II—VI: Tegning . . . . . 6 T. ugentl.

Tilsynslærer ved Almuskolen Hoff:

Klasserne I—III: Skrivning . . . . . 5 - —

Desuden Organist Klewe: Sang . . . . . 3 - —

Artilleri-Løitnant Lund: Gymnastik . . . . . 4 - —

Disciplenes Hjemmearbejde.

Ved Kirke-Departementets Cirkulære af Februar f. A. blev de høiere Skolers Lærere opfordrede til i Skoleraad at tage under Overveielse og derefter afgive Betænkning angaaende flere i Cirkulæret opstillede Spørgsmaal, vedkommende en paatænkt Revision af de

høiere Skolers Undervisningsplaner, saavel den for Middelskolerne gjældende af 29de Juni 1870 som den midlertidige for Gymnasierne. Reglementet for Middelskolens Afgangsexamen antoges med det samme at burde undergives Revision.

Blandt de Spørgsmaal, der saaledes gjordes til Gjenstand for Overveielse af Skolernes Lærere, og hvorom der forlangtes deres Udtalelser, var atter Spørgsmaalet om Disciplenes Hjemmearbeide. Der blev gjort opmærksom paa, at af de Udtalelser, som efter den nye Skoleordnings Indførelse i Forestillinger og Indberetninger til dels ogsaa paa anden Maade vare komne til Departementets Kundskab, flere havde gaaet ud paa, at Disciplenes Arbeidsbyrde i Middelskolen, navnlig i Kl. V og VI, var større end deres Arbeidskraft, og at det særlig var fremhævet som betænkeligt, at denne stærke Anspændelse af de Unges Kræfter falder i Femtenaarsalderen og samtidig med Konfirmationsforberedelsen. En Indsrænkning af Disciplenes Hjemmearbeide ansaaes nødvendig.

Angaaende dette Punkt opstilledes i Cirkulæret følgende Spørgsmaal:

- «2. a. Har Erfaring vist, at Afslutning af et Skolekursus som Middelskolens passende kan henlægges til det fyldte 15de Aar?
- b. Hvad har været de Disciples Gjennemsnitsalder, som efter at have gennemgaaet Middelskolens Kursus eller i det mindste de tre sidste Klasser deraf, i Løbet af de tre sidste Aar have underkastet sig og bestaaet dens Afgangsexamen?

c. Hvormange Disciple have i samme Tidsrum gaaet ud af de tre øverste Klasser uden at fuldende noget Kursus, og hvad antages at være Aarsagen dertil?

3. Medfører Middelskolen i det Hele eller paa noget enkelt Trin Overlæsselse, og i bekræftende Fald hvad ansees for at være den fornemste Aarsag dertil?»

Det tør antages at have Interesse for Disciplenes Forældre og i det Hele for den Kreds, for hvilken Skolen nærmest virker, at blive bekjendt med, hvad der af Skoleraadet er bleven udtalt til Besvarelse af disse Spørgsmaal. De disse vedkommende Afsnit af den her fra Skolen i Februar d. A. afgivne Betænkning om Revisionssagen skal derfor her meddeles, tildels i Sammendrag:

Ved Skolens Omdannelse i 1870 i Overensstemmelse med Skoleloven af 17 Juni 1869 blev fra den ældre Skole overflyttede til den nye Middelskole 27 Disciple; siden er optaget i Skolen . . . . . 121 —:—

Det samlede Antal Disciple, der have søgt Skolens Undervisning i de forløbne 12 Aar . . . . . 148 —:—

Af disse ere gaaede ud af Skolens 3 nederste Klasser . . . . . 17 Disciple af Klasserne IV og V . . . . . 34 —

hvoraf 23 efter Konfirmationen foratgaa over i Lære eller Tjeneste; de øvrige

af forskjellige Grunde, og med bestaaet Afg.sexamen	33	—	84	—:—
			De øvrige	64 —:—

varc Skolens Disciple endnu i Begyndelsen af indeværende Skoleaar.

Middelskolens Afgangsexamen afholdtes ved Kongsbjergs Skole første Gang i 1873.

Paa Latinlinien er denne Examen bestaaet af 10 Disciple, nemlig

af 9 med Hovedkarakteren Meget Godt,
af 1 » —:— Godt,

i en Alder af under 15 Aar 3,
mellem 15 og 16 Aar . . . 6 og
i Alderen det fyldte 16 Aar 1,
eller i en Gjennemsnitsalder af netop 15 Aar.

Paa Engelsklinien er Afgangsexamen bestaaet af 23 af dens Disciple, nemlig:

af 6 med Hovedkarakteren Meget godt og
- 17 » —:— Godt.

Disse Engelskliniens Disciple har bestaaet Middelskolens Afgangsexamen i en Gjennemsnitsalder af 16 $\frac{1}{3}$ Aar, flere af dem i en Alder af mellem 17 og 18 Aar og en enkelt, som kun i 2 Aar var Skolens Discipel. havde endog fyldt 19 Aar.

Grunden til, at Disciplene af denne Linie først have bestaaet Skolens Afgangsexamen i en forholdsvis saameget hoiere Alder, kan ikke antages at ligge i Skolens Ordning eller i Beskaffenheden af Undervisningen paa Engelsklinien. Denne Linies Kursus kan, som Skoleraadet har

udtalt i sin Betænkning, paa ingen Maade erkjendes at være vanskeligere, snarere lettere at gjenngaa end Latinliniens og maa ligesaa passende som denne Linie kunne afsluttes med Disciplens fyldte 15de Aar, som der ogsaa haves enkelte Exempler paa. Men Grunden til dette mindre heldige Resultat er at søge i forskjellige hindrende Omstændigheder for de Disciples Vedkommende, der hidtil her i Skolen have bestaaet Afgangsexamen paa denne Linie. Flere af disse have været blandt Skolens mindre dygtige og tildels mindre flittige Disciple, hvis Fremgang hele Skolen igjennem har været langsom; dels er ogsaa flere af dem, navnlig fra de omliggende Landdistrikter, først sent og endog temmelig meget over vedkommende Klasses Normalalder optagne i Skolen, af hvilke sidste dog flere have været blandt de dygtigere af dem, som have bestaaet Engelskliniens Afgangsexamen. — Saadanne Erfaringer formenes ikke at kunne komme i Betragtning ved Besvarelsen af det under 2, a opstillede Spørgsmaal. Skole- raadet tror derimod med Sikkerhed at kunne støtte sig til de gjenngaaende for Latinlinien og for enkelte Disciples Vedkommende ogsaa for Engelsklinien vundne Resultater og besvarer derfor dette Spørgsmaal saaledes:

Erfaring formenes at have godtgjort, at Afslutningen af et Skolekursus som Middelskolens passende kan henlægges til det fyldte 15de Aar.

Et andet Spørgsmaal er det, om Middelskolen, for at dette Maal kan naaes, paalægger Disciplene en Arbeidsbyrde, der medfører en for stærk og i Længden maaske skadelig Anspændelse af deres Kræfter.

Det er nu, som tidligere, da dette Spørgsmaal var opstillet, vanskeligt med Sikkerhed at give et bestemt Svar derpaa. Det er vist, at Middelskolen bringer et forholdsvis større Antal af sine Disciple frem til et større Maal af Kundskaber og Modenhed, end Tilfældet var i den tidligere Mittel- og Realskole med den større Del af dens Disciple indtil samme Alder. De fleste af Skolens Disciple arbeide, hvad de kan, for at naa frem til bestaaet Afgangsexamen. Det er derfor ogsaa at vente, at det for flere af dem gaar under et større Pres, og Rektor har det Indtryk, at Middelskolen tildels allerede i Kl. IV og fornemmelig i Klasserne V og VI — maaske mest i Kl. V paa Latinlinien paa Grund af denne Klasses ved Kongsbergs Skole hidtil nødvendige Kombination med Kl. VI i Latin — kræver af sine Disciple et Arbeide, som kan være tungt nok især for dem, der have svagere Evner og arbeide langsommere, eller som i de høiere Klasser have at indhente, hvad de paa et tidligere Trin i Skolen have forsømt. Men nogen egentlig Overanstrengelse har han ikke erfaret, at Arbeidet i Middelskolen har krævet. Disciple med almindelige Evner have regelmæssig gennemgaaet Skolens Klæsser og noget Tilfælde af svækket Helbred paa Grund af Skolens Arbeide vides ikke at være indtruffet.

Der er i afvigte November efter Rektors Foranstaltning erhvervet Opgave over, hvor lang Tid Eleverne i alle Klasser i Løbet af en Uge daglig have anvendt til Hjemmearbeide for Skolen. Resultatet vil sees af følgende Oversigtstabel:

Klasse.	Den til Hjemme- arbeide med Lek- tier anvendte Tid i Gjennem- snit for hver Dag.	Den til skriftlige Hjemmearbeider anvendte Tid i Gjennemsnit for Ugen. *)
I	1 Time 27 M.	
II	1 — 46 -	
III	2 — „ -	
IV L	2 — 36 -	5 Timer 31 M.
IV E	2 — 53 -	5 — 33 -
V L	3 — 27 -	8 — 1 -
V E	2 — 17 -	7 — 2 -
VI L	3 — 2 -	7 — 24 -
VI E	2 — 45 -	7 — 1 -

Det vil fremgaa af denne Opgave, at den gennemsnitlige Arbeidstid hjemme, naar den til de skriftlige Opgaver medgaaende Tid ligelig fordeles paa Ugens Dage, for enkelte Disciple vil kunne gaa op til nærved 5 Timer daglig. Dette er en lang, for Disciple i Klassernes Normalalder ogsaa for lang Arbeidstid.

Det maa imidlertid bemærkes, at der udfordres Lærernes nærmere Kjendskab til Disciplene i hver Klasse for rigtig at bedømme Betydningen af de opgivne Tidslængder, En forholdsvis ikke liden Del af Skolens

---

*) Heri tillige medregnet den Tid, som Udarbeidelsen i Modersmaalet medtager, hvori kun gives Opgave hver anden Uge.

Disciple i de høiere Klasser ere ældre Disciple, over 15 og 16 Aar, et Par endog 18 og 19 Aar gamle. De fleste af disse ere først sent optagne i Skolen*) og maa paa Grund af mangelfuld, oftere kortvarig og stærkt paaksyndet Undervisning i Forkundskaberne i Almindelighed i længere Tid i de høiere Klasser arbeide anstrængt for at følge med og gennemgaa Skolens Kursus saa hurtig, som de efter sin Alder maa se til at gjøre det. Det er disse ældre og tillige kraftigere Disciple, som fornemmelig kræve den lange Arbeidstid hjemme, hvorved denne, gjennemsnitlig beregnet for hele Klassen, bliver saa meget længere.

Men uagtet de her oplyste Omstændigheder gjør Forholdet mindre betænkeligt, maa Rektor dog anse det for høist ønskeligt, at der skaffes Middelskolens Disciple al den Lettelse, som der i Overensstemmelse med den bestaaende Organisation kan opnaaes. Foruden hvad der i dette Øiemed kan udrettes ved Valg af hensigtsmæssige Lærebøger — og i flere Fag kunne disse ønskes mere kortfattede og mere passende for Disciplenes Standpunkt — samt ved at Lærerne ved den foregaaende Gjennemgaaelse af Lektierne lægger Lærestoffet lettere frem for Disciplene, antages Opmærksomheden i denne Henseende fornemmelig at maatte fæstes ved den meget betydelige Del af Disciplenes Arbeidstid hjemme, som medgaar til Udførelsen af de skriftlige Arbeider. Det er meget Hjemmearbeide, som Hensynet til den skriftlige Examen med 4 skriftlige Examensopgaver og disses afgjørende Indflydelse paa

---

*) Af de i Klasserne IV—VI i foranstaaende Tabel opførte 33 Disciple ere 14 i en Alder af over 15 Aar, og af disse 14 ere 10 først sent optagne i Skolen.

Udfaldet nødvendigvis paalægger Middelskolens Disciple. Det er hveranden Uge en Udarbeidelse i Modersmaalet og hver Uge en tysk og en latinsk eller engelsk Stil samt en Gang hver Uge Løsning eller Beregning af 3 matematiske Opgaver, en i Arithmetik eller Algebra, en i Geometri og en i praktisk Regning. Disciplenes Hjemmearbejde med Besvarelsen af alle disse Opgaver bør efter Rektors Opfatning ubetinget ikke ubetydelig formindskes.

I denne Retning vilde formentlig adskilligt kunne vindes ved en større Koncentration af Engelskliniens Sprogundervisning, hvorom der foreligger et af Overlærer, nu Expeditionschef D. F. Knudsen i Tidsskriftet «Vor Ungdom» for 1881 fremsat Forslag, som Skole-raadet her ganske har sluttet sig til, og som gaar ud paa, at Fordringerne i Engelsk paa Engelslinien og i Realgymnasiet skulde stilles lavere, og større Vægt lægges paa Undervisningen i Tysk, som i Forbindelse med Modersmaalet maa erkjendes for denne Linie at være Sprogundervisningens sikreste Grundlag. Den Forandring i Ordningen af Middelskolens Sprogundervisning, som derved i det hele bliver mulig, vilde have tilfølge en Indskrænkning i Antallet af de skriftlige Opgaver ved Skolens Afgangsexamen, ved hvilken kun 3 skulde fordres besvarede, nemlig for begge Linier Opgaver i Modersmaalet og matematiske Fag og desuden for Latinlinien en latinsk og for Engelsklinien en tysk Stil. Deraf vilde da igjen følge en Indskrænkning i Disciplenes Hjemmearbejder til hver Uge, forsaavidt Sprogfagene angaar. Men større Indskrænkning i samme Retning

kunde vistnok tiltrænges, navnlig forsaavidt angaar de skriftlige Hjemmearbejder til hver Uge i de mathematiske Fag. Det er at haabe, at den Revision af de høiere Skolers Undervisningsplaner, som Skolernes Overbestyrelse nu har at fremme, ogsaa i denne Retning vil føre til et heldigt Resultat.

---

*Opgave over hvad der er gennemgaaet i Kongsbergs
Middelskole i Skoleaaret 1881—82.*

Religion.

- Kl. I: Vogts lille Bibelhistorie i sin Helhed læst og repeteret. Af Luthers Katekismus de 5 Parter tilligemed nogle af Bønnerne og Sententserne læste og repeterede. Nogle Salmer (efter Landtads Salmebog) lærte udenad.
- II: Som Klasse I.
- III: Af Vogts Bibelhistorie for Borgerskoler læst og repeteret fra Bogens Begyndelse til Samuels 2 Bøger. Af Pontoppidans Forklaring læst og repeteret 1ste Part. Af Lucas's Evangelium er de 8 første Kapitler oplæste og forklarede. Nogle Salmer (efter Landstads Salmebog) lærte udenad.
- IV: Af Vogts Bibelhistorie for Borgerskoler læst og repeteret fra Dommernes Bog til det nye Testamente. Af Pontoppidans Forklaring læst og repeteret 2den Part. Af Lucas's Evangelium gennemgaaet fra Kap. 19 til og med Kap. 22.
- V: Ligesom Klasse IV.
- VI: Pontoppidans Forklaring repeteret i sin Helhed.

Af Vogts Bibelhistorie for Borgerskoler læst fra «Det nye Testamente» og ud Bogen, repeteret til «De fire Evangelister.» Læsningen af Lucas's Evangelium tilendebragt.

Modersmaal.

- Kl. I: Af Modersmaalets Grammatik er de 10 Ordklasser med Definitioner gennemgaaede; dernæst fra og med Verberne til Sætningslære, dog med Forbigaaelse af det mindst væsentlige. I første Halvaar i Tilslutning til Jensens Exempelsamling, i andet efter Hofgaards Grammatik. I Eriksens og Paulsens Læsebog, 2den Del, læst fra «Midas» (S. 232, 4de Udgave) til «Odysseus og Polyfemos» (S. 383) og fra «St. Jodoks Brød» (S. 397) og ud Bogen. Endel Digte lærte udenad.
- II: I Grammatik læst væsentlig det samme som Kl. I, tildels lidt mere detaljeret og hele Tiden med Benyttelse af Hofgaards Læsebog. I Eriksens og Paulsens norske Læsebog læst fra «St. Jodoks Brød» (S. 397) og ud Bogen, dernæst fra 3die Afdeling (S. 334) og til «Odysseus og Polyfemos» (S. 383). Nogle Digte (de samme som i Kl. I) lærte udenad. Skriftlige Arbejder i Modersmaalet har 2 Gange ugentlig (for 1ste Klassen Vedkommende, i første Halvaar 5 Gange ugentlig) været udarbejdede paa Skolen. Klasse I har havt Diktater, vekslede med Afskrift efter Bog. Klasse II Diktat, vekslede med lettere Gjenfortællinger og Omsætninger fra Poesi til Prosa. For begge Klasser har Diktaterne været de hyppigste.

«Geschichten von Herkules», No. 64, S. 68 og ud Bogen. En Del tyske Digte lærte udenad.

I Grammatik læst og repeteret fra Læsebogens Begyndelse til «De med Partikler sammensatte Verber». § 150, S. 106, dog med Forbigaaelse af enkelte mindre væsentlige Ting. 1 Gang ugentlig Oversættelse hjemme fra Norsk til Tysk efter Knudsens Stiløvelser og efter forudgaaende Gjennemgaaelse paa Skolen, dog engang imellem Extemporalstil istedetfor Hjemmestil. Af Stiløvelserne ere skriftlig gjengivne de fleste Exempler i Stykkerne fra Bogens Begyndelse og til «Pronominerne». § 10, S. 17.

Kl. IV: Paus og Lassens Lærebog, S. 1—30 læst og repeteret.

Grammatik: §§ 62—135 samt §§ 149—155; af Syntaksen er gennemgaaet Kasuslæren væsentlig efter Stileøvelserne.

Stileøvelser: Mundtlig det meste af første Afdeling til de sammenhængende Stykker; skriftlig sammenhængende Stykker 1—20 i første Afdeling, Hjemmestil en Gang om Ugen.

— V: Læsebogen S. 30—39 læst og repeteret.

Grammatik: Formlæren §§ 62—103, §§ 121—161; Kasuslærens og Moduslærens nyttigste Regier under dels mundtlig dels skriftlig Indøvelse gennem tilsvarende Afsnit af Stileøvelserne.

Stileøvelser: Mundtlig Kasuslæren i 2den Afdeling; skriftlig sammenhængende Stykker i 1ste

«Geschichten von Herkules», No. 64, S. 68 og ud Bogen. En Del tyske Digte lærte udenad.

I Grammatik læst og repeteret fra Læsebogens Begyndelse til «De med Partikler sammensatte Verber». § 150, S. 106, dog med Forbigaaelse af enkelte mindre væsentlige Ting. 1 Gang ugentlig Oversættelse hjemme fra Norsk til Tysk efter Knudsens Stiløvelser og efter forudgaaende Gjennemgaaelse paa Skolen, dog engang imellem Extemporalstil istedetfor Hjemmestil. Af Stiløvelserne ere skriftlig gjengivne de fleste Exempler i Stykkerne fra Bogens Begyndelse og til «Pronominerne». § 10, S. 17.

Kl. IV: Paus og Lassens Lærebog, S. 1—30 læst og repeteret.

Grammatik: §§ 62—135 samt §§ 149—155; af Syntaksen er gjennemgaaet Kasuslæren væsentlig efter Stileøvelserne.

Stileøvelser: Mundtlig det meste af første Afdeling til de sammenhængende Stykker; skriftlig sammenhængende Stykker 1—20 i første Afdeling, Hjemmestil en Gang om Ugen.

— V: Læsebogen S. 30—39 læst og repeteret.

Grammatik: Formlæren §§ 62—103, §§ 121—161; Kasuslærens og Moduslærens nyttigste Regler under dels mundtlig dels skriftlig Indøvelse gennem tilsvarende Afsnit af Stileøvelserne.

Stileøvelser: Mundtlig Kasuslæren i 2den Afdeling; skriftlig sammenhængende Stykker i 1ste

Kl. VI: Læsning: Enkelte Stykker af 3die Aars og en større Del af 4de Aars Stof med Gjennemgaaelse af «Oplysninger om Forfatterne» i Forbindelse med en sammenhængende Oversigt over Fællesliteraturen og den nyere fornemmelig norske Literatur væsentlig efter Mosling, «Nogle holdepunkter etc.» En aften paa Giske. — Gjennemgaaet og søgt indøvet Læren om de vigtigste Troper og Figurer.

Grammatik: Sætningslæren i Forbindelse med Analyse.

Mythologi: Hovedafsnittene til de enkelte Sagn gjentagne.

Skriftlige Arbejder: Skildringer og lettere Afhandlinger væsentlig af geografisk og historisk Indhold; enkelte Oversættelser fra Tysk. (I Regelen en Stil hver anden Uge).

Tysk.

Kl. I: Læst fra Begyndelsen af Lassens tyske Læsebog indtil Stykke 27. Afgigende Deklination; de til Læsestykkerne svarende Dele af Grammatiken, hovedsagelig Substantivernes og Verbernes Bøining, ere lærte.

— II: Læst og repeteret af Lassens tyske Læsebog fra Side 23—68 med det hertil svarende i Løkkes tyske Grammatik (fra Adjektivernes Deklination til Syntaxen. Digtene lærte udenad. Endel af de norske Exempler ere læste og oversatte paa Skolen. Ca. 10 Minuter af hver Time ere benyttede til Afskrift.

— III: Af Lassens tyske Læsebog læst og repeteret fra

Af Vogts Bibelhistorie for Borgerskoler læst fra «Det nye Testamente» og ud Bogen, repeteret til «De fire Evangelister.» Læsningen af Lucas's Evangelium tilendebragt.

Modersmaal.

Kl. I: Af Modersmaalets Grammatik er de 10 Ordklasser med Definitioner gennemgaaede; dernæst fra og med Verberne til Sætningslære, dog med Forbigaaelse af det mindst væsentlige. I første Halvaar i Tilslutning til Jensens Exempelsamling, i andet efter Hofgaards Grammatik. I Eriksens og Paulsens Læsebog, 2den Del, læst fra «Midas» (S. 232, 4de Udgave) til «Odysseus og Polyfemos» (S. 383) og fra «St. Jodoks Brød» (S. 397) og ud Bogen. Endel Digte lærte udenad.

— II: I Grammatik læst væsentlig det samme som Kl. I, tildels lidt mere detaljeret og hele Tiden med Benyttelse af Hofgaards Læsebog. I Eriksens og Paulsens norske Læsebog læst fra «St. Jodoks Brød» (S. 397) og ud Bogen, dernæst fra 3die Afdeling (S. 334) og til «Odysseus og Polyfemos» (S. 383). Nogle Digte (de samme som i Kl. I) lærte udenad. Skriftlige Arbejder i Modersmaalet har 2 Gange ugentlig (for 1ste Klasses Vedkommende, i første Halvaar 5 Gange ugentlig) været udarbejdede paa Skolen. Klasse I har havt Diktater, vekslede med Afskrift efter Bog. Klasse II Diktat, vekslede med lettere Gjenfortællinger og Omsætninger fra Poesi til Prosa. For begge Klasser har Diktaterne været de hyppigste.

Kl. III: Læsning: Det meste af det til «1ste Aar» henlagte Stof; flere Digte udenad.

Grammatik: Formlæren med Forbigaaelse af de fleste Anmærkninger samt Læren om Hoved- og Bisætninger; stadig Analyse, under hvilken tillige er søgt indøvet Læren om den enkelte Sætning.

Retskrivningsreglerne: Det væsentlige efter Jünge og Schreiner gjennemgaaet.

Skriftlige Arbejder: Væsentlig Diktat, dernæst Gjenfortælling og Omskrivning af Digte til Prosa.

— IV: Læsning: Det væsentlige af «2det Aars» Læsestof; flere Digte udenad.

Grammatik: Sætningslæren §§ 111—162 i Forbindelse med Analyse. Retskrivningsreglerne sammen med Klasse III.

Skriftlige Arbejder: Dels Diktat, dels Gjenfortælling, prosaisk Gjengivelse af Digte samt lettere Opgaver af beskrivende og skildrende Art og Fortællinger over Ordsprog; af og til Oversættelse fra Tysk. (Hjemmestil i Regelen hver 14de Dag).

— V: Læsning: Enkelte Stykker af 2det Aars og det meste af 3die Aars Stof; flere Digte udenad; noget om Troper og Figurer søgt indøvet under Læsningen.

Grammatik: Formlæren repeteret; Sætningslæren søgt befæstet under stadig Analyse.

Mythologi (Sigg. Petersen): Hovedafsnittene til de enkelte Sagn. Stil hver anden Uge af fortællende og beskrivende Indhold samt Oversættelser fra Tysk; af og til Diktat.

Afdeling No. 19—26, 2den Afdeling No. 1—11; en Hjemmestil hver Uge.

- VI: Læsebogen ca. 74 Sider, hvoraf det meste statarisk.

Grammatik: Formlæren repeteret tilligemed Kasuslærens Hovedregler; Moduslæren gennemgaaet under Indøvelse efter Stileøvelserne.

Stileøvelser: Mundtlig Kasuslærens Hovedregler samt Modus- og Sætningslæren i anden Afdeling; skriftlig sammenhængende Stykker i 2den Afdeling No. 16—32, 39 samt flere af Eksamensstilene i Slutningen; en Hjemmestil hver Uge.

Latin.

- Kl. IV: Andersens Læsebog: 1ste Afdeling og 2den Afdeling I—III alle Exempler læste og de fleste norske tillige efter den mundtlige Gjennemgaaelse skrevne som Stil; i Resten af 2den Afdeling er en Del latinske og mange norske Exempler forbigaaede; det læste Pensum repeteret.

Af Schreiners Grammatik læst det væsentligste af Formlæren; Syntaksens Hovedregler i Tilslutning til Læsebogens Exempler; schematisk Oversigt over Sætnings- og Moduslæren.

- V, L: Af P. Vos's «Udvalg af latinske Klassikere til Brug for Middelskolen» af Cornelius Nepos: Miltiades og Themistoeles; fremdeles de i dette Udvalg optagne Fabler af Fædrus og af Cæsars galliske Krig 1ste Bog 1—15 Kap. Af Schreiners latinske Sproglære af Ordføiningslæren: Sætningens Dele og disses Overensstemmelse samt Kasus-

læren, § 194—277; desuden hele Formlæren repeteret.

Ugentlig en Hjemmestil: Exempler efter Andersens og Gjør's latinske Stiløvelser samt enkelte sammenhængende Smaastykker, tildels efter Johanssens latinske Stiløvelser.

Kl. VI, L: Af samme Udvalg af latinske Klassikere: Cæsars galliske Krig 1ste Bog fra Kap. 39 og 2den Bog samt Ciceros første og tredje Tale mod Kati-lina. Derefter Repetition til Afgansexamen.*)

Af Schreiners latinske Sproglære Repetition af Formlæren og Kasuslæren; desuden læst og repeteret de vigtigste Regler af Kapitlerne om Adjektiverne og Pronominerne, om Tempora og Modi, om Infinitiv, Supinum, Grundium og det passive Verbaladjektiv samt det væsentligste af Afsnittet om Bisætninger, Akussativ med Infinitiv, Konjunktiv i Bisætninger og oratio obliqua.

Ugentlig en Hjemmestil: dels Exempler, dels sammenhængende Stykker af Andersens og Gjør's Stiløvelser, tildels ogsaa efter Johanssens.

Engelsk.

Kl. IV E: Af Løkkes Læsebog for Begyndere læst fra Side 1—15 og af de sammenhængende Stykker læst og repeteret 35 Sider, hvoraf en større Del er

---

*) Anden Bog af Cæsars galliske Krig er iaar ikke bleven repeteret. Ifølge Cirkulære af 10de Mai d. A. har Kirke-Departementet i Anledning af en fra en Rektor frenkommen Forespørgsel tilkjendegivet, at det, uanseet Undervisningsplanens Bestemmelse angaaende det Kvantum, som i Middelskolen skal være læst i Latin, intet vil have at erindre mod, at 1ste Bog af Cæsars galliske Krig betragtes som gjældende lige med 2 andre Bøger af dette Skrift.

retroverteret mundtlig og skriftlig. Af Løkkes mindre Grammatik er Formlæren læst og repeteret gjentagne Gange.

Kl. V E: Af Løkkes Læsebog for Mellemlklasserne 55 Sider. Af Løkkes Læsebog for Begyndere 40 Sider. Af Løkkes større Grammatik læst og repeteret fra § 180 (Verbets Tider) ud Bogen. Af Knudsens og Løkkes Stiløvelser 13 Sider af de sammenhængende Stykker og desuden endel af de «Enkelte Sætninger til Indøvelse af Syntaxen» svarende til det af Grammatiken læste.

— VI E: Af Løkkes Læsebog for Mellemlklasserne ca. 120 Sider. Af Løkkes Læsebog for Begyndere extemporeret 30 Sider. Af Løkkes større Grammatik læst fra § 180 (Verbets Tider) ud Bogen. Hele Grammatiken repeteret. Af Knudsens og Løkkes Stiløvelser 20 Sider af de sammenhængende Stykker og endel af de «Enkelte Sætninger».

Fransk:

Kl. V: Af Knudsens og Wallems Læsebog læst og repeteret fra Begyndelsen til Side 23 (2den Afdeling) med Forbigaaelse af endel Exempler. Retroversionsovelserne (S. 107—113) ere gennemgaaede med Forbigaaelse af nogle Exempler. Af Knudsens Grammatik er læst det hertil svarende.

— VI: Af Knudsens og Wallems Læsebog fra Side 23—60 med Forbigaaelse af No. 5, 9, 11—17 og No. 33. Af Knudsens Grammatik er læst og repeteret det vigtigste af Syntaxen. Formlæren repeteret.

Historie:

- Kl. I: Af Eriksens «En liden Verdenshistorie» læst og repeteret fra Bogens Begyndelse til «Marius og Sulla».
- II: Af samme Lærebog læst og repeteret fra «Marius og Sulla» til «Jesuiterne;» dog med Forbigaaelse af enkelte Stykker.
- III: A. E. Eriksens «En liden Verdenshistorie» fra første Korstog indtil Zwingli og Calvin, S. 71—96. Derefter Grækernes og Romernes Historie efter Nissens og Daae's Lærebog for Middelskolen indtil anden puniske Krig, S. 25—94 samt af A. E. Eriksens Lærebog i Nordens Historie Norge indtil Kalmarunionen, S. 1—52.
- IV: Efter Nissens og Daae's Lærebog Middelalderens Historie fra «Pavedømmet og Kirken» indtil «Italien», S. 170—257, samt af A. E. Eriksens Nordens Historie alle tre Riger indtil Kalmarunionen, S. 1—75.
- V: Nissens og Daae's Lærebog, Middelalderens Historie fra Korstogene og videre den nyere Tids Historie indtil Stuarterne i England, S. 193—309.
- VI: Samme Lærebog af den nyere Tids Historie fra Stuarterne i England samt Begivenhederne efter 1815. Af A. E. Eriksens Nordens Historie fra Kristian VI ud. Derefter Repetition til Afgangsexamen.

Geografi.

- Kl. 1: Læst og repeteret gjentagne Gange Siewers «Grundtræk af Jordbeskrivelsen».

Kl. II: Som Kl. I.

— III: Af Geelmuydens Geografi læst og repeteret fra Begyndelsen til Italien.

— IV: Som Kl. III.

— V: Af Geelmuydens Geografi læst og repeteret fra «Europa» til «Italien»; desuden gjennemgaaet fra Bogens Begyndelse til «Europa».

— VI: Lærebogen repeteret i sin Helhed.

Naturkundskab.

Kl. II: Sørensens Dyrerigets Naturhistorie: Fra Begyndelsen til Krybdyr, idet Tegninger og Exemplarer fra Skolens Samlinger stadig er benyttet.

— III: Sørensens Dyrerigets Naturhistorie: Fra Krybdyr til Orme; desuden repeteret Afsnittet om Menneskets Legeme.

Sørensens Planterigets Naturhistorie: 1ste Afsnit om Plantens ydre Bygning. Plantebeskrivelse.

— IV: Sørensens Dyrerigets Naturhistorie: Fra Orme og ud Bogen.

Sørensens Planterigets Naturhistorie: Fra Planternes Inddeling og ud Bogen. Plantebeskrivelse.

— V: Sørensens Planterigets Naturhistorie: Fra de Enfrøbladede og ud Bogen. Plantebeskrivelse.

Christies mindre Lærebog i Fysik: Fra Begyndelsen til § 76. Af den valgfrie Del i samme Lærebog: Afsnittene om Lyd og Lys.

Høiers Udkast til en Mineralogi for Middelskolen: Gjennemgaaet hele Bogen under Benyttelse af Skolens Mineraliesamling.

Kl. VI: Repeteret Dyr- og Planteriget efter Sørensens Lærebøger. Plantebeskrivelse.

Christies mindre Lærebog i Fysik: Repeteret den obligatoriske Del samt læst og repeteret, hvad der er betegnet som valgfrit Pensum i samme Lærebog.

Hoiers Udkast til en Mineralogi for Middelskolen: Læst hele Bogen, idet Skolens Mineraliesamling stadigen er benyttet.

Mathematiske Fag.

- Kl. I: De 4 Regningsarter med hele ubenævnte Tal. De 4 Regningsarter med decimale Tal. Indøvelse af Benævnelserne i det metriske System. Kroghs Regnebog er benyttet
- II: Repeteret de 4 Regningsarter med ubenævnte decimale Tal. De 4 Regningsarter med benævnte decimale Tal til Indøvelse af det metriske System. Lidt enkelt Reguladetri. Kroghs Regnebog.
- III: Regning: Brøk og Decimalbrøk. Enkelt og sammensat Reguladetri samt enkelt Rente. Indøvelse af det metriske System.

Geometriske Konstruktioner angaaende de fleste af de i 1ste Bog af Bonnevis Geometri behandlede Gjenstande.

- IV: Regning: Bonnevis Lærebog i Arithmetik og Algebra: Fra Begyndelsen til Rodstørrelser med Forbigaaelse af Proportioner og Ligninger af 1ste Grad med flere ubekjendte. Tilsvarende Regning af Opgaver.

Praktisk Regning: Enkelt og sammensat Reguladetri, enkelt Rente, Rabat og Diskonto. Det metriske System repeteret.

Geometri: Konstruktion og Udmaaling af Poly-

goner. Iste Bog af Bonnevis Geometri læst og repeteret.

Kl. V: Regning: Bonnevis Arithmetik: Fra Læren om Proportioner og ud Bogen. Talrige Opgaver.

I praktisk Regning: Enkelt og sammensat Reguladetri, Kjederegel, Delingsregning, Blandingsregning, Rente, Rabat, Disconto og Terminers Reduktion.

Geometri: Bonnevis Lærebog: Fra 2den til 6te Bog. Tilsvarende Opgaver.

— VI: Regning: Bonnevis Arithmetik: Repeteret hele Bogen. Ligeledes repeteret enkelt og sammensat Reguladetri, Kjederegel, Delingsregning, Blandingsregning, Rente, Rabat, Disconto og Terminers Reduktion.

Geometri: Bonnevis Geometri: Repeteret hele Bogen. Talrige Opgaver.

Tegning.

Kl. II: Stigmografiske Forøvelser. Planche I—XIV — med Rudenet — efter det af Kirkedepartementet udgivne Apparat for Tegneundervisning.

— III: Planche XII—XIX uden Hjælp af Rudenet. Et Par Elever ogsaa Ornamenttegning.

— IV: Almindelig Frihaandstegning uden Støtte af Rudenet samt Ornamenttegning.

— V: I Frihaandstegning: Ornamenttegning.

Tegning efter Maal med Passer og Lineal: Forskjellige lettere Opstillinger af de almindeligst forekommende Legemer i Grundrids og Oprids eller Front og Profil.

Kl. VI: Frihaandstegning som i Klasse V.

Tegning efter Maal med Passer og Lineal: Som i Kl. V, men med vanskeligere Opstillinger af Lege-merne.

Skrivning.

Kl. I: De vigtigste Grundtryk og de smaa og store latinske Bogstaver samt Øvelser i at binde disse sammen til Ord med Anvendelse af Taktmethoden. Senere lette Sætninger med latinsk Skrift efter Lærerens Opskrift.

— II: Latinsk Skrift med og uden Takttælling efter Lærerens Opskrift og trykte Forskrifter.

Sammen med Kl. I Læsning af latinsk og gothisk Haandskrift efter de lettere Stykker i Feragens «Øvelsesbog».

— III: Fortsat Øvelse i latinsk Skrift tildels med Takttælling efter Lærerens Opskrift, trykte Forskrifter, Afskrift efter Bog og Lærerens Diktat.

Læsning især af gothisk Haandskrift efter de vanskeligere Stykker i Feragens «Øvelsesbog».

En Gang hver Uge har Disciplenes Stilebøger i Klasserne IV, V og VI været forelagte Skrivelæreren til Bedømmelse af Haandskriften.

Middelskolens Afgangs- og Aarsexamen i 1882.

Til den forestaaende Afgangsexamen dette Aar fremstille sig Eleverne af Kl. VI, nemlig:

Latinlinien:

Edvard Heiberg Hensteen, født 16de Juli 1867, Søn af Sølvværks-Direktør H. Hansteen, optaget i Skolens Klasse I i August 1876;

Thomas O. Saatvedt, f. 12te Septbr. 1865, Søn af afdøde Gaardbruger Ole A. Saatvedt i Sandsver, optaget i Kl. I i August 1877;

Andreas Frog, f. 10de Januar 1868, Søn af Trælasthandler M. J. Frog, optaget i Kl. I i Januar 1877;

Gustav A. E. Engelschiøn, f. 12te Decbr 1865, Søn af afdøde Artillerikaptein Engelschiøn, optaget i Kl. I i August 1875.

Engelsklinien:

Nikolai Frog, f. 26de Mai 1866, Broder af forannævnte Andreas Frog, optaget i Kl. II i Januar 1877;

Nils Larsen, f. 12te Juli 1865, Søn af Forstbetjent Jens Larsen, optaget i Kl. III i August 1878;

Jørgen Th. Wessel, f. 18de Juli 1867, Søn af Bogholder ved Kongsberg Sølvværk og Sparebankkasserer P. Wessel, optaget i Kl. I August 1876;

Kristian Wessel, den foregaaendes Broder, f. 9de Decbr. 1865, optaget i Kl. I i August 1875;

Einar Holm, f. 7de Decbr. 1863, Søn af Brandinspektør G. Holm, optaget i Kl. IV i August 1879.

Desuden som Privatister;

Marie E. Andersen, f. 12te Septbr. 1865, Datter af afdøde Bager A. E. Andersen;

Sofie Ch. Duus, f. 26de Febr. 1865, Datter af Sognepræst Duus;

Selma M. Eriksen, f. 2den Januar 1865, Datter af Bager J. F. Eriksen;

H. Katharine Halvorsen, f. 7de August 1864, Datter af Kjøbm. H. Halvorsen;

- K. Malane S. Hanssøn, f. 27de Mai 1864, Datter af
Postmester L. A. Hanssøn;
Amalie Kr. Klewe, f. 29de Juli 1866, Datter af Orga-
nist A. Klewe;
Anna Sofie Røgeberg, f. 10de Marts 1866, Datter af
Politibetj. Røgeberg;
Inga Wessel, f. 21de April 1864, Datter af Sølvværks-
bogholder og Sparebankkasserer P. Wessel.

Den skriftlige Del af Middelskolens Afgangsexamen
afholdes den 15de til den 20de Juni og samtidig der-
med den skriftlige Del af Skolens Aarsexamen for
Klasserne I—V.

Examenstabel,

hvorefter den mundtlige Prøve vil blive afholdt.

Fredag den 30te Juni.

	Formiddag.	Eftermiddag.
Kl. VI, A.	Regning og Geometri, Udby og Censor Real- kandidat Holmsen.	Kl. VI, B Regning og Geo- metri, Udby og Holmsen.
— V,	Religion, Johnson.	
— IV,	Historie, Rektor.	
— III,	Modersmaal, Greve.	

Lørdag den 1ste Juli.

Kl. VI, L,	Latin, Rektor og Greve.	Alle Klasser:
— VI, E,	Engelsk, Bøhmer og Politimester Nielsen.	Kl. 4 Sang, Organist Klewe.
— V,	Regning og Geometri, Udby.	5½ Gymnastik, Løitnant Lund.
— III,	Religion, Johnson.	

Mandag den 3die Juli.

Kl. VI, B,	Historie, Rektor og Bøhmer.	~~Kl. III, Geografi, Bøhmer.~~
— V,	Tysk, Greve.	— I, II Tysk, Johnson.
— IV,	Regning og Geometri, Udby.	<i>Bøhmer</i>
— I og II.	Modersmaal, Johnson.	

Tirsdag den 4de Juli.

- Kl. VI, A. Historie, Rektor og Böhmer. Kl. VI, B. Modersmaal, Greve og Rektor.
 — III, Regning, Udby. — V, Fransk, Böhmer.
 — I og II. Religion, Johnson.
-

Onsdag den 5te Juli.

- Kl. VI, B. Modersmaal. Greve og Kl. V, L. Latin, Rektor.
 — A. Rektor. — V, E. Engelsk, Böhmer.
 — V, Geografi, Johnson.
 — IV, Naturkundskab, Udby.
 — I og II. Geografi, Böhmer.
-

Thorsdag den 6te Juli.

- Kl. VI, A. Tysk, Greve og Böhmer. Kl. VI, B. Tysk, Greve og Böhmer.
 — V, Historie, Rektor. — III, Tysk, Johnson.
 — IV, Religion, Johnson. — II, Naturkundskab, Udby.
 — III, Naturkundskab, Udby.
-

Fredag den 7de Juli.

- Kl. VI, B. Fransk, Böhmer og Kl. VI, A. Fransk, Böhmer
 Politimester Nielsen. og Politimester
 — V, Naturkundskab, Udby. Nielsen.
 — IV, Modersmaal, Greve.
 — I og II, Historie, Johnson.
-

Lørdag den 8de Juli.

- Kl. V, Modersmaal, Greve.
 — IV, Geografi, Böhmer.
 — III, Historie, Rektor.
 — I og II, Regning, Udby.
-

Mandag den 10de Juli.

- Kl. VI, A. Religion, Johnson og Kl. VI, B. Religion, John-
 Tilsynslærer ved Al- son og Hoff.
 muskolen, Hoff.
 — VI, B. Naturkundskab, Udby — VI, A. Naturkundskab,
 og Overstiger Meinich. Udby og Meinich.
 — IV, L. Latin, Greve.
 — IV, E. Engelsk, Böhmer.
-

Tirsdag den 11te Juli.

- Kl. VI, A. Geografi, Johnson og Kl. VI, B. Geografi, John-
 Udby. son og Udby.
 — IV, Tysk, Greve.
 — III, Geografi, Böhmer.
-

Examen begynder hver Formiddag Kl. 8 og Eftermiddag Kl. 4.

Examen afsluttes med Bekjendtgjørelsen af dens Udfald Lørdag den 15de Juli Kl. 10 Formiddag.

Sommerferier: Fra Mandag den 17de Juli til og med Thorsdag den 17de August.

De til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple møde til Optagelsesprøve Fredag den 18de August Kl. 9 Formiddag.

Samtlige Elever fremmøde atter paa Skolen Lørdag den 19de August Kl. 9 Formiddag.

Disciplenes Forældre og Foresatte samt andre, der maatte interessere sig for Skolens Gjerning, indbydes til at overvære den mundtlige Examen og Bekjendtgjørelsen af dens Udfald.

Kongsberg den 9de Juni 1882.

Joh. Graff.
